

Motion till riksdagen 2024/25:3289

av Emma Nohrén m.fl. (MP)

med anledning av skr. 2024/25:55 Riksrevisionens rapport om förvaltningen av skyddad natur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste anslå de medel som krävs för att möta Riksrevisionens identifierade åtgärdsbehov och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska andelen tillfälliga satsningar till förmån för permanenta satsningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skyddad natur utgör i dagsläget 15 procent av Sveriges yta, och enligt internationella och EU-rättsliga åtaganden ska denna yta öka kraftigt. Skydd av natur är ett centralt verktyg för att ekosystemen ska bevara sin artmångfald, resiliens och klimatanpassningsförmåga. Det är därför av yttersta vikt att förvaltningen av skyddad natur är ändamålsenlig och effektiv. Riksrevisionens granskning visar att regeringens styrning av förvaltningen av skyddad natur har omfattande brister med avseende på uppföljning och finansiell styrning. Miljöpartiet anser att regeringen inte besvarar hur man på ett tillfredsställande sätt avser att rätta till de brister som Riksrevisionen lyfter fram.

Statsbudgeten matchar inte behoven

Riksrevisionen har identifierat en diskrepans mellan vad länsstyrelserna kan åstadkomma inom ramen för avsatta medel och målen som riksdagen beslutat om. Riksrevisionen lyfter fram att det behövs stabila anslagsnivåer i budgeten för att trygga vårt svenska natur- och kulturarv. Regeringen anför att man håller med Riksrevisionen om detta.

Miljöpartiet konstaterar att regeringen inte visar detta i handling, eftersom man dragit undan de budgetmässiga förutsättningarna för detta arbete. Regeringens uttalande saknar därmed all trovärdighet.

Regeringen har genomfört mycket omfattande neddragningar på en rad anslag inom hela utgiftsområde 20, bl.a. det centrala anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur, samt neddragningar på ansvariga naturvårdande myndigheters förvaltningsanslag. Riksrevisionen konstaterar att nivån på anslaget 1:3 är avgörande för med vilken ambitionsnivå och med vilken långsiktighet länsstyrelserna kan genomföra förvaltningen av skyddade områden. Regeringens neddragningar på bl.a. anslaget 1:3 har medfört mycket allvarliga konsekvenser för förvaltningen av skyddad natur och den biologiska mångfalden, vilket även framkommer tydligt i myndigheternas budgetunderlag. Även neddragningarna inom utgiftsområde 23, på Skogsstyrelsens arbete med bl.a. skötsel, får mycket allvarliga konsekvenser, med avseende på de mål som riksdagen har beslutat om. Det framkommer att Sverige inte kommer att nå sina internationella och EU-rättsliga åtaganden om inte anslagen *kraftigt* höjs, vilket regeringen inte har gjort. I relation till de neddragningar regeringen genomfört och i relation till de identifierade ekonomiska behoven har regeringen enbart tillfört mycket små belopp. De budgetmässiga förutsättningarna saknas därmed att nå nämnda mål och åtaganden, vilket är mycket allvarligt. Miljöpartiet delar därmed Riksrevisionens slutsats.

Miljöpartiet anser att regeringen måste tydliggöra i sitt svar på skrivelsen att man avser att anslå de medel som krävs för att möta upp Riksrevisionens identifierade åtgärdsbehov.

Vikten av permanenta satsningar

Det framkommer i Riksrevisionens granskning att länsstyrelserna inte kan nyttja tillfälliga anslagsförstärkningar på ett effektivt sätt. Många länsstyrelser bedömer i nuläget att de saknar den kompetens som de behöver för att klara förvaltningsuppdraget. Tillfälliga anslagsförstärkningar har genererat tidsbegränsade anställningar och svårigheter att rekrytera kvalificerad kompetens. Trygga anställningsförhållanden framhålls som viktigt för att behålla kompetens. De tillfälliga satsningarna har även lett till svårigheter att utveckla kompetens. Riksrevisionen slår fast att regeringens finansiella styrning är avgörande för med vilken ambitionsnivå och med vilken långsiktighet länsstyrelserna kan genomföra förvaltningen av skyddade områden. Regeringens styrning har inte bidragit till långsiktighet i förvaltningen.

Miljöpartiet anser att regeringen i skrivelsen måste tydliggöra att man avser att säkra långsiktigheten i förvaltningen, bl.a. genom att öka andelen permanenta satsningar.

Emma Nohrén (MP)

Linus Lakso (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Katarina Luhr (MP)